

Bankasürans sözleşmesi kapsamında ödenecek münhasırlık bedelinin mükellefe sağlanan bir tür imtiyaz olduğundan gayrimaddi hak olarak aktifleştirilerek 55. Gayrimaddi İktisadi Kıymetler sınıflandırması uyarınca 15 yılda ve % 6,66 oranı ile itfa edilmesi h

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.99.16.01.0-VUK-313-50
Tarih	20.02.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

BÜYÜK MÜKELLEFLER VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.99.16.01.0-VUK-313-50

20/02/2012

Konu : Bankasürans sözleşmesi kapsamında ödenecek münhasırlık bedelinin kaç yılda amorti edileceği

İlgi (a)'da kayıtlı dilekçenizde; şirketiniz ile ... Bankası A.Ş. arasında bankasürans sözleşmesi imzalandığı ilgili bankasürans sözleşmesi uyarınca söz konusu banka ve şubelerinin faaliyette bulundukları bölgelerde şirketinizin birikimli hayat sigortası poliçelerinin ve ürünlerinin dağıtımı için münhasır sigorta acentesi ve bireysel emeklilik ürünlerinin dağıtımı için bireysel emeklilik aracılık faaliyetlerini münhasır olarak sağlayacakları; şirketiniz tarafından, ilgili sözleşme uyarınca anılan bankanın sağlayacağı acentelik ve emeklilik aracılık faaliyetleri için emsallerine uygun olarak ücret/komisyon ödeneceği, bahse konu sözleşme uyarınca alınan hizmet için ödenecek ücrete ek olarak,

banka ve şubelerinin faaliyette bulundukları bölgelerde 20 yıl boyunca sadece şirketinizin acentesi ve bireysel emeklilik aracılık faaliyeti sağlayıcısı olmaları için bahsi geçen banka ve şubelerine ayrıca bir ücret ödeneceği, ödenecek bu ek ücret ile şirketinizin bir "münhasırlık" elde edeceği, şirketinizce 20 yıl boyunca elde edilen bu "münhasırlık hakkı" nın söz konusu sözleşme uyarınca ilgili bankalara yazılı olarak bildirilmek suretiyle üçüncü kişiye devredilebilecek nitelikte olduğu, ayrıca ilgi (b)'de yer alan dilekçenizde ise bahsi geçen münhasırlık anlaşmasının ... tarihinde imzalandığı ve söz konusu sözleşmeye ilişkin münhasırlık ücretinin de aynı tarihte peşin olarak ödendiği belirtilerek konuya ilişkin mevzuat hükümlerine göre "münhasırlık hakkı"nın gayri maddi hak olarak değerlendirilerek 15 yılda amortisman yoluyla itfa edileceğinin anlaşıldığı ancak bahse konu münhasırlık hakkını sağlayan anlaşmanın 20 yıllık süre için imzalanmış olması nedeniyle münhasırlık bedeli olarak ödenen tutarın 15 yılda mı yoksa 20 yılda mı amorti edileceği konusunda tereddüt hasıl olduğundan bahisle konu hakkında Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

Bilindiği üzere; "Gayri Maddi Haklar" kavramı, 4721 sayılı Türk Medeni Kanununda düzenlenen ve gayrimenkul gibi tapuya tescil edilebilen sınırlı ayni haklar ile çeşitli kanunlarla düzenlenmiş olan sınai, ticari ve fikri hakları ifade etmektedir. Vergi mevzuatımız da aynı tanımdan hareket etmiş olup 1 Seri No.lu Muhasebe Sistemi Genel Tebliğinde "Maddi Olmayan Duran Varlıklar" hesap grubu altında "260-Haklar" hesabında izlenecek iktisadi kıymetler; "İmtiyaz, patent, lisans, ticari marka ve ünvan gibi bir bedel ödenerek elde edilen bazı hukuki tasarruflar ile kamu otoritelerinin işletmeye belirli alanlarda tanıdığı kullanma, yararlanma gibi yetkiler dolayısıyla yapılan harcamalar" olarak belirlenmiştir. Bu tanımdan da anlaşıldığı gibi; haklar hesabı altında izlenecek iktisadi kıymetler özel olarak tesis edilmiş olan tasarruf haklarını ifade etmektedir.

Diğer taraftan; 213 sayılı Vergi Usul Kanununun amortisman mevzunu düzenleyen ilgili maddeleri ve konuyla ilgili Tebliğlerde de bahse konu hususa yer verilmiştir.

Buna istinaden; gayrimaddi haklar, faydalı ömrü ve amortisman oranlarının tespit edildiği; 339, 365, 389, 399 ve 406 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile değişik 333 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğine ekli listede "55. Gayri Maddi İktisadi Kıymetler: İmtiyaz hakları (Franchising), patent, formül, dizayn, örnek kalıp, teknik bilgi (Know-how), format, telif hakkı ve benzeri kelimeler, lisans, kullanım hakkı ve izni veya devlet kurum ve kuruluşları tarafından verilen diğer haklar (işletme hakkı gibi) ve bunların benzerleri " olarak sıralanmıştır.

Öte yandan; ilgili dilekçenize ekli şirketiniz ile ... Bankası A.Ş. arasında imzalanan bankasürans sözleşmesi uyarınca adı geçen banka ve şubelerinin faaliyette bulundukları bölgelerde münhasır sigorta acentesi ve bireysel emeklilik aracılık faaliyetlerinin münhasır sağlayıcısı olarak tayin edildiği anlaşılmıştır. Münhasırlığın kapsamı ise aynı sözleşme ile münhasırlık süresi içinde ilgili Bankanın bölgede başka bir birikimli hayat sigortası poliçesi veya ürününü veya bireysel emeklilik faaliyetleri ürününü geliştirmemesi, pazarlamaması, satmaması, tanıtmaması ve başka şekilde doğrudan veya dolaylı olarak

ilgili ürünlerin dağıtılması için sözleşme akdetmemesi, bankanın sürenin başlangıcından önce sigortacı dışında herhangi bir sigortacı tarafından düzenlenen benzer sözleşmeleri feshetmeyi taahhüt etmesi, ancak sigortacının Banka'ya karşı herhangi bir münhasırlık taahhüdü altına girmemesi olarak tanımlanmıştır.

Buna göre söz konusu münhasırlık hakkı şirketinize sağlanan bir tür imtiyaz olduğundan gayrimaddi hak olarak aktifleştirilerek 333 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği eki listenin 55. Gayrimaddi İktisadi Kıymetler sınıflandırması uyarınca 15 yılda ve % 6,66 oranı ile itfa edilmesi gerekmektedir

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026